

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะทั่วไป

การประเมินผลแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 สรุปผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในแต่ละยุทธศาสตร์ด้วยรูปแบบ CIPP MODEL

1.1 ด้านสภาวะแวดล้อมของหน่วยงาน (Context) ประกอบด้วย ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ของโครงการ การตอบสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงของชุมชน และหน่วยงาน ความเป็นไปได้ของโอกาสที่จะรับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายขององค์กรหรือนโยบายเทศบาลตำบลเวียงพางคำ

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย ความเหมาะสมและเพียงพอของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ การบริหารจัดการ ระบบเครือข่าย และอาคารสถานที่

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย การดำเนินงานตามแผนหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ การนิเทศ การติดตาม ประเมินผล และการรายงานผล

1.4 ด้านผลผลิต (Product) ประกอบด้วย ผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์ของโครงการและความพึงพอใจต่อโครงการของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการทำงาน ชุมชน ภาคีเครือข่ายและผู้เข้าร่วมโครงการ

2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำในระยะต่อไป

### สรุปผลการประเมิน

1. ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในแต่ละยุทธศาสตร์ด้วยรูปแบบ CIPP MODEL

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.60 ซึ่งมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.20 รวมทั้งมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 81.10 และมีสถานภาพทางสังคมซึ่งอยู่ในส่วนภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 88.40

ภาพรวมของการประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินแผนอยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ ( $\bar{X} = 3.92$ )

การเปรียบเทียบผลการประเมินการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในรายละเอียดแต่ละด้านของแต่ละยุทธศาสตร์ พบว่า ด้านบริบทแวดล้อมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 3.99$ ) โดยเรียงตามลำดับของรายละเอียดแต่ละด้าน คือ ด้านกระบวนการดำเนินการ ด้านผลผลิตและด้านปัจจัยนำเข้า ( $\bar{X} = 3.97$ ), ( $\bar{X} = 3.90$ ) และ ( $\bar{X} = 3.83$ )

### **ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคม**

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคม ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.80$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคมมีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.10$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.07$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 3.96$ ), “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 3.96$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.95$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.13$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.07$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.05$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.07$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “การรู้จักและยอมรับในชื่อเสียงเทศบาลตำบลเวียงพางคำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ( $\bar{X} = 3.96$ )

### ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบ

ผลการประเมินการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบ มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.05$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.00$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.98$ ) และ “คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 3.97$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.13$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.04$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.07$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.03$ ) และ “การรู้จักและยอมรับในชื่อเสียงเทศบาลตำบลเวียงพางคำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ( $\bar{X} = 3.99$ )

### ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 3.98$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.97$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.95$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.13$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.04$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.04$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.03$ ) และ “การรู้จักและยอมรับในชื่อเสียงเทศบาลตำบลเวียงพางคำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ( $\bar{X} = 3.98$ )

#### **ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน**

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปิงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.11$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.07$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.06$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.10$ ), “คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 4.02$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.02$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.01$ ), “มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ” ( $\bar{X} = 4.01$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.00$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.10$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.04$ ) และ “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของโครงการ ฯ” ( $\bar{X} = 4.04$ )

#### ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปิงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.04$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 4.02$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.01$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การปฏิบัติงานของคณะทำงานและเทศบาลมีการขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมไปสู่ชุมชนให้รับทราบ” ( $\bar{X} = 4.02$ ), “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.02$ ), “มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ” ( $\bar{X} = 4.01$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของโครงการ ฯ” ( $\bar{X} = 3.96$ )

#### **ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี**

ผลการประเมินการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปิงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.05$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 4.02$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.02$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ” ( $\bar{X} = 4.05$ ), “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.00$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.00$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของโครงการฯ” ( $\bar{X} = 3.96$ )

## ความพึงพอใจในภาพรวมต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557

ความพึงพอใจในภาพรวมต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในภาพรวม พบว่าภาคีรัฐและท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.34$ ) สำหรับภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.74$ )

หากพิจารณาในรายชื่อของความพึงพอใจของภาคีรัฐและท้องถิ่น พบว่า มีความพึงพอใจต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

สำหรับความพึงพอใจของภาคีเครือข่าย พบว่า มีความพึงพอใจต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำอยู่ในระดับมากทุกข้อ

## 2. แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางในระยะต่อไป

แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพาง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เสนอแนวทางเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ดังนี้

**ผู้ปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลตำบล**

1) ควรให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ในชุมชนมีบทบาทตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมลงมือปฏิบัติจริงและร่วมประเมินผล โดยอาจกำหนดให้แต่ละกองงานมีโครงการดังกล่าวอย่างน้อย 1 โครงการในระยะเริ่มต้นและขยายผลออกไปในแต่ละปี ซึ่งแม้โครงการลักษณะนี้จะมีความยุ่งยากในการดำเนินการ แต่จะช่วยให้สร้างการมีส่วนร่วมให้กับคนในชุมชนได้อย่างแท้จริง

2) ปรับปรุงรูปแบบการดำเนินโครงการในชุมชน เช่น โครงการเกี่ยวกับปัญหาสังคมในชุมชน ควรปรับปรุงโครงการให้เป็นโครงการเชิงป้องกันมากกว่าการแก้ไข โดยมอบหมายให้กลุ่มเป้าหมายในชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยมีเทศบาลเป็นพี่เลี้ยง เช่น โรงเรียนระดับต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมและดึงผู้เกี่ยวข้องทั้งนักเรียน เยาวชน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ครอบครัวและตำรวจให้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นแนวร่วมการพัฒนาในระดับพื้นที่ให้มากขึ้น

3) ในการดำเนินโครงการ ควรออกแบบกิจกรรมการดำเนินงานที่ต่อบัณฑิตประสงค์ โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพหรือความสามารถของผู้เข้าร่วมโครงการให้มากขึ้น การกำหนดเช่นนี้จะทำให้กิจกรรมในโครงการมุ่งไปที่การทำให้ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติจริง นอกจากนี้ ควรเพิ่มการวัดผลความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการที่มุ่งเน้นทักษะในการปฏิบัติของผู้เข้าร่วมโครงการและความพึงพอใจในกระบวนการโครงการให้มากขึ้น

4) ทุกกองงานควรเพิ่มเติมโครงการใหม่ ๆ ให้แตกต่างจากปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะโครงการที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพและคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้นและมากกว่าการจัดสรรแค่เพียงงบประมาณมาช่วยเหลือเท่านั้น

5) ควรคัดเลือกบางโครงการที่มีความเป็นไปได้ขึ้นมาเป็นต้นแบบของการวัดผลลัพธ์ที่เน้นการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมหรือประโยชน์ที่คนในชุมชนจะนำไปใช้ในวิถีชีวิตอย่างยั่งยืนและยังส่งผลและขยายผลไปยังโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

6) ควรมีแบบฟอร์มสรุปการดำเนินงานรายโครงการที่มีการวิเคราะห์ใน 2 ประเด็นนี้เป็นอย่างน้อย คือ (1) เปรียบเทียบผลลัพธ์ ผลผลิตและความคุ้มค่าของสิ่งที่พัฒนาในปีและความแตกต่างจากปีที่ผ่านมา (2) ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการดำเนินโครงการในปีต่อไป

7) ในการจัดทำแผนของเทศบาลซึ่งได้ข้อมูลจากการรับฟังความคิดของผู้นำชุมชนหรือผู้นำในกลุ่มต่าง ๆ นั้น ควรเพิ่มเติมส่วนผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง อันจะนำมาสู่การกำหนดแผนงานและโครงการของเทศบาลที่มีประโยชน์ต่อประชาชน ชุมชน และสังคม

8) ควรมีการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการทุก 6 เดือน ตลอดจนต้องประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ประชาชนในชุมชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบถึงความคืบหน้าของการดำเนินโครงการต่าง ๆ



### ผู้บริหาร

- 1) ควรมีการทบทวนวิสัยทัศน์และพันธกิจ ด้วยการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการต่างๆ ในวิสัยทัศน์และพันธกิจที่บรรลุวัตถุประสงค์และยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ โดยนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการพัฒนาในระยะต่อไป
- 2) กำหนด Benchmark ที่ต้องการของเทศบาลในแต่ละปี แล้วประกาศเป็นนโยบายสาธารณะและกำหนดเป็นวาระแห่งปีที่บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการทำข้อตกลงร่วมกัน
- 3) จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานตามยุทธศาสตร์ที่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานงานและตัวชี้วัดการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การประเมินตนเอง โดยคณะกรรมการประกอบด้วยบุคลากรเทศบาล ผู้เชี่ยวชาญภายนอกและบุคลากรจากเทศบาลอื่น ๆ
- 4) สร้างชุมชนต้นแบบที่ลักษณะเด่นแตกต่างกันไปในแต่ละชุมชน เช่น ต้นแบบด้านการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและพัฒนาอาชีพ ต้นแบบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ต้นแบบด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ต้นแบบด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เป็นต้น โดยจัดอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างการเป็นตัวอย่างที่ดีในชุมชนของตนเองและเป็นตัวอย่างให้กับชุมชนอื่น ๆ
- 5) ให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารโครงการ ตั้งแต่การวางแผน ดำเนินการตรวจสอบ ประเมินผล พร้อมทั้งร่วมดูแลรักษาผลของการดำเนินโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นส่วนได้ส่วนเสียและร่วมกันรับผิดชอบในสิ่งที่เป็นสาธารณสมบัติของชุมชน รวมทั้งสร้างความโปร่งใสให้กับการทำงานของเทศบาล เช่น ในการจัดทำโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ควรเป็นโครงการที่ริเริ่มโดยประชาชนอย่างแท้จริง
- 6) กองงานต่าง ๆ ควรปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้บริหารโครงการมากกว่าผู้ดำเนินโครงการ โดยให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ สถาบันการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในชุมชนดำเนินการแทน ส่วนเทศบาลมีหน้าที่ติดตาม กำกับดูแลและประเมินผลการทำงาน
- 7) เพิ่มการทำงานเชิงรุกด้วยการลงชุมชนร่วมกับข้าราชการให้มากขึ้นระหว่างดำเนินการโครงการต่าง ๆ นอกเหนือจากการเข้าร่วมกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมเฉพาะพิธีเปิดปิดโครงการเท่านั้น
- 8) กำหนดให้ทุกกองงานรายงานผลการดำเนินโครงการ โดยนำผลการประเมินไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาจนนำไปสู่ปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงทุกปี ทั้งในแง่การบรรลุยุทธศาสตร์ การพัฒนากองงานและการพัฒนาบุคลากรของกองงาน
- 9) กำหนดให้การสร้างเอกลักษณ์เรื่องการสร้างสิ่งแวดล้อมน่าอยู่อย่างยั่งยืนและการสร้างการมีส่วนร่วมภายใต้การผานสังคมวัฒนธรรม 2 รูปแบบที่ต้องการมุ่งสู่ความทันสมัยและการอนุรักษ์ความเป็นท้องถิ่นเดิมให้คงอยู่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาที่ต้องบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้ง

กำหนดการดำเนินการระยะสั้นและระยะยาวรองรับ แล้วมอบหมายให้กองงานต่าง ๆ กำหนดโครงการ/กิจกรรมรองรับที่ชัดเจน

10) ค้นหาทุนทางวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ทุนทางสังคมเหล่านี้มีบทบาทมากขึ้นผ่านกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลหรือส่งเสริมให้เป็นแกนนำในการถ่ายทอดภูมิความรู้สู่กลุ่มคนต่างๆ ในสถานที่และโอกาสต่าง ๆ เพื่อรองรับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่

11) เทศบาลควรเป็นตัวกลางในการสนับสนุนและสร้างพื้นที่ให้กลุ่มต่าง ๆ ในเขตเทศบาลได้มีความร่วมมือและมีความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มสตรีกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่ม อสม. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่ายในการทำงานเพื่อส่วนรวม

12) ควรสร้างความร่วมมือกับภาคีภาคธุรกิจเอกชนให้มากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มโอกาสให้ภาคีภาคธุรกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล โดยเฉพาะการส่งเสริมการศึกษาและสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียน โดยการมีโอกาสดำเนินกิจกรรมการทำงานต่าง ๆ ในสถานประกอบการต่างในเขตเทศบาลฯ

13) ควรต้องมีแผนงานที่รองรับการเจริญเติบโตของเทศบาลในอนาคต แผนงานที่ต้องสอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย ตลอดจนแผนงานที่ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังจะเพิ่มมากยิ่งขึ้น ปัญหาน้ำท่วมที่มีแนวโน้มจะรุนแรงมากยิ่งขึ้น ปัญหาประชากรแฝง โดยเฉพาะคนต่างด้าวที่จะเพิ่มมากยิ่งขึ้น ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มาจากต่างถิ่น อันเนื่องมาจากการย้ายกลับถิ่นฐานบ้านเกิดตามนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท เป็นต้น

14) ควรฟื้นฟูแนวคิดที่ให้ประชาชนเข้ามาเป็นอาสาสมัครร่วมกับตำรวจในการดูแลพื้นที่ในชุมชนของตนเอง

15) ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไขและประกาศให้ประชาชนในเทศบาลได้รับทราบเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวและช่วยกันแก้ปัญหาเร่งด่วนนั้น โดยเทศบาลต้องกำหนดแนวทาง มาตรการและกรอบระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนอย่างชัดเจน

16) ควรพัฒนาให้เทศบาลเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้” สำหรับบุคลากรในเทศบาลเอง ประชาชนและหน่วยงานภายนอก

17) ผู้บริหารสูงสุด ควรชี้แนะนโยบายและทิศทางการทำงานในแต่ละปีให้ชัดเจน โดยทบทวนรูปแบบการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน รวมทั้งต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบและรวดเร็ว ลักษณะการประนีประนอมอาจใช้ไม่ได้ในทุกกรณี

18) ฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารควรมีการคานอำนาจกันตามหลักรัฐศาสตร์ เนื่องจากผู้บริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติของเทศบาลเป็นทีมเดียวกัน ทำให้การตรวจสอบที่เป็นอยู่อาจไม่สะท้อนผลการดำเนินงานที่

แท้จริง เพราะมีความเกรงใจกันมากเกินไป รวมทั้งยึดหลักวิญญูชนค่อนข้างมาก ดังนั้น สมาชิกสภาเทศบาลจึงต้องเป็นผู้รอบรู้ มีวิสัยทัศน์และมีจิตใจสำนึกในการช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง

19) โครงการตามรายยุทธศาสตร์ที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในชุมชน เมื่อชุมชนผลิตสินค้าออกมาแล้วไม่สามารถหาช่องทางการจัดจำหน่ายได้ เป็นต้น เทศบาลและผู้รับผิดชอบต้องค้นหาสาเหตุเชิงลึก โดยอาจจ้างหน่วยงานภายนอกมาช่วยดำเนินงานในลักษณะ Outsource รวมทั้งควรศึกษาปัญหาที่ส่งผลให้โครงการในรายยุทธศาสตร์ไม่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งในชุมชน

### สมาชิกสภาเทศบาล

1) คงไว้ซึ่งการทำงานเชิงรุกในพื้นที่เพื่อรับทราบปัญหาของประชาชนและการแสดงบทบาทในการตรวจสอบการทำงานข้าราชการและฝ่ายบริหารเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

2) ควรมีการประเมินผลการทำงานของสมาชิกสภาเทศบาล โดยกำหนดเป็นดัชนีชี้วัดเพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้การพัฒนาตนเองและผลลัพธ์การทำงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นให้แก่เทศบาล

3) ควรมีกิจกรรมพัฒนาชุมชนที่ริเริ่มโดยสมาชิกสภาเทศบาลโดยเฉพาะ โดยเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

4) ส่งเสริมให้สมาชิกสภาเทศบาล มีการใช้คู่มือการปฏิบัติงานประกอบระหว่างการประชุมให้มากขึ้นเพื่อทบทวนบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเป็นระยะ เพิ่มประสิทธิภาพการให้ข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ซึ่งกันและกัน

5) ควรเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลให้มากขึ้น โดยเฉพาะโครงการของกองการศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสนใจของสมาชิกสภาเทศบาลต่อประชาชนและการมีความรู้ที่จะทำให้ประชาชนในชุมชนมีความเชื่อถือและเชื่อมั่นในการทำงานได้มากขึ้น

6) ร่วมลงพื้นที่ในชุมชนร่วมกับข้าราชการประจำให้มากขึ้น เพื่อแสดงถึงความจริงใจในการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ข้าราชการประจำเห็นว่าสมาชิกสภาเทศบาล เข้าใจและเข้าถึงพื้นที่ ไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น ขณะเดียวกันทำให้ประชาชนเห็นถึงความเสียสละในการทำงานที่ชัดเจนและลดความรู้สึกของประชาชนที่สะท้อนว่าสมาชิกสภาเทศบาล คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนมากกว่าส่วนรวม

7) คงไว้ซึ่งการจัดพี่เลี้ยงการทำงานในกลุ่มของสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อสร้างความเข้าใจและส่งเสริมการเรียนรู้การทำงานของเทศบาลที่ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

### ข้าราชการท้องถิ่น

1) ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์การให้บริการและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรของเทศบาลคงไว้ซึ่งพฤติกรรมการทำงานที่ดีและรองรับการบริการประชาชนแบบ One Stop Service ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควรกำหนดตัวชี้วัด (KPI) ของแต่ละหน่วยงานที่เน้นตอบการพัฒนาตามรายยุทธศาสตร์เพื่อให้มีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนและใช้เป็นตัวชี้วัดในการวัดความสำเร็จของการทำงาน

3) ค้นหาทุนทางสังคม (กลุ่ม/องค์กรชุมชน) ที่มีอยู่ในพื้นที่และพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน รวมทั้งค้นหาบุคลากรต้นแบบที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานด้านต่าง ๆ ระดับหน่วยงานและระดับเทศบาลเพื่อยกระดับการทำงานระดับชุมชนและเทศบาลให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4) ดำเนินการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนายุทธศาสตร์ ภายใต้การกำหนดตัวชี้วัดที่ต้องการ แล้วออกแบบฐานข้อมูลเพื่อจะได้นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การกำหนดงบประมาณในการดำเนินการ ความคุ้มค่าของการเข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ

5) สร้างต้นแบบด้านต่าง ๆ ในชุมชน และจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายภายในเขตเทศบาลและนอกพื้นที่ มีการตั้งเป้าหมายในการสร้าง พัฒนาและขยายเครือข่ายเพื่อให้เครือข่ายต้นแบบเป็นทุนทางสังคมของชุมชนและเป็นแกนนำสำคัญของการขับเคลื่อนการพัฒนาต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับเทศบาลให้มากขึ้น

6) ในการประเมินผลการทำงาน ควรนำลักษณะเฉพาะของแต่ละงานมาร่วมพิจารณาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมให้มากขึ้น รวมทั้งควรมีกำหนดข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับน้ำหนักการประเมินที่ทุกฝ่ายพึงพอใจ ที่สำคัญควรมีกำหนดระดับของการได้รับรางวัล (โบนัส) ว่าแต่ละกองควรได้เท่าไร เพราะแต่ละกองมีลักษณะงานแตกต่างกัน

7) ผู้อำนวยการกองควรแสดงบทบาทนกับบริหารให้เด่นชัดมากขึ้น ในประเด็นต่อไปนี้

(1) การตัดสินใจที่ชัดเจนอย่างถูกต้อง

(2) การกระจายความรับผิดชอบให้บุคลากรตามสายการบังคับบัญชา โดยเน้นทั้งคนและเน้นทั้งงาน

(3) ความแม่นยำในข้อมูลที่ใช้สื่อสารและการตัดสินใจให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและไว้วางใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในชุมชน

(4) พัฒนาบุคลากรให้ทุกคนมีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ทุกคนตระหนักในความรับผิดชอบของตนเองและงานของเทศบาล สร้างวัฒนธรรมของการรักองค์กรและรักท้องถิ่นเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งภายในหน่วยงาน

8) ผู้ปฏิบัติงานแต่ละระดับ ควรปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้เต็มที่ โดยเฉพาะ “หัวใจบริการ” ในประเด็นต่อไปนี้

(1) ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ความรวดเร็วและละเอียดรอบคอบ ความแม่นยำในกฎระเบียบต่าง ๆ ความสนใจใฝ่เรียนรู้

(2) การจัดลำดับความสำคัญของงาน การทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

(3) การเข้าใจและสามารถตอบสนองสิ่งที่ป็นยุทธศาสตร์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์กร

(4) การเข้าใจบทบาทของผู้บริหารที่เป็นข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ สมาชิกสภาเทศบาลและบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในชุมชนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นในลักษณะที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายเดียวกัน

(5) การปรับตัวในองค์กรบริการสมัยใหม่ ที่ต้องทำงานเชิงรุก ปรับปรุงคุณภาพการทำงานของตนเองตลอดเวลา รับผิดชอบงานของตนเองอย่างเต็มที่ สร้างสรรค์งานทำงานเกินความคาดหวัง ลดความผิดพลาดในงานเดิมซ้ำๆ ไม่เลียนแบบการทำงานที่ขาดประสิทธิภาพ ความสามารถในการสร้างภาพพจน์ที่ดีของเทศบาลให้ประชาชนเข้าใจ

9) ดำเนินการสร้าง 1 กองงาน 1 ผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best practice) ของแต่ละกองงาน ซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพงานของเทศบาลโดยรวม

10) ควรสร้างมาตรฐานกลางในการประเมินผลการทำงานเพื่อลดความรู้สึกล้มเหลว เนื่องจากการมีเงื่อนไขที่ต่างกันของแต่ละกอง เป็นการลดความผิดพลาดในการประเมินจุดเด่นของบุคลากรรายบุคคล

11) ควรกำหนดให้บุคลากรที่เข้ารับการอบรมทั้งที่จัดโดยเทศบาลและหน่วยงานภายนอกให้นำผลมาใช้อย่างเป็นรูปธรรมและสร้างเกณฑ์พิจารณาการส่งอบรมในปีต่อไป กรณีสามารถนำผลการอบรมมาใช้จริงและกรณีไม่สามารถนำผลการอบรมมาใช้จริง

12) กองการศึกษา ควรแสดงบทบาทความเป็นผู้นำด้านวิชาการของเทศบาลให้เด่นชัดมากขึ้นในประเด็นต่อไปนี้

(1) ควรติดตามและวิเคราะห์ประสิทธิภาพผลการใช้ KPI ที่เทศบาลกำหนดขึ้น เพื่อค้นหา KPI ที่ดีและปรับปรุง KPI ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ

(2) เป็นหัวขบวนในการพัฒนาความสามารถเชิงวิชาการให้แก่บุคลากรของเทศบาลมีความสามารถในการวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะผู้บริหารระดับต่าง ๆ ถึงลำดับความสำคัญของการพัฒนาเทศบาลจำแนกตามยุทธศาสตร์ภายหลังวิเคราะห์ผลการประเมินเทศบาลในแต่ละปี

(3) สามารถให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานต่างๆ ในการปรับปรุง พัฒนารูปแบบบริหารโครงการ ต่อยอดโครงการเดิมที่ตอบสนองการพัฒนาแต่ละยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แนะนำวิธีพัฒนา

โครงการที่เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน วิธีออกแบบโครงการรูปแบบใหม่ ๆ ทำหน้าที่ประสานหน่วยงานเกี่ยวข้องเพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ

(4) สร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือค้นหาวิธีปฏิบัติที่ดีเพื่อสร้างต้นแบบการทำงานภายในเทศบาล กองการศึกษาควรเป็นผู้นำในการสร้างแนวปฏิบัติที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร

13) ผู้บริหารทุกระดับ ควรเป็นตัวอย่างการทำงานที่ดีให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารจากเทศบาลอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ดีเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการภายในองค์กร

14) การพัฒนาบุคลากร ควรมีการปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสม ไม่ควรเป็นการพัฒนาแบบเดิม ๆ เช่น การส่งไปอบรมสัมมนา ซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ควรมีรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่ทันสมัย และมีแผนการพัฒนาที่ชัดเจน รวมทั้งสามารถต่อยอดองค์ความรู้และขยายผลสู่เพื่อนร่วมงานได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยผ่านกระบวนการการจัดการความรู้ เพื่อรองรับการเติบโตของเทศบาลและประเทศชาติ โดยเฉพาะหลังปี พ.ศ. 2558 ที่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี (Free Flow Labor) มากขึ้น ซึ่งทางเทศบาลต้องพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานอาเซียน

#### ภาคีเครือข่าย

1) ส่งเสริมภาคีเครือข่ายโดยเฉพาะภาควิชาการและภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ ในโครงการตามยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมและเข้าใจการทำงานของเทศบาลมากขึ้น

2) ส่งเสริมภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงให้เข้ามาร่วมในการทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล ตลอดจนติดตามและประเมินผลแผนฯ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

#### ผู้นำชุมชน

1) สร้างผู้นำชุมชนต้นแบบด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีของผู้นำชุมชนและเพื่อสร้างการปฏิบัติที่ดีด้านต่างๆ ให้กระจายและขยายออกไปเป็นลำดับ

2) ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชนและให้การสนับสนุนการให้รางวัลในการตอบแทนรางวัลของการทำงานเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีและส่งเสริมบทบาทผู้นำท้องถิ่นของชุมชน

3) ควรให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการในโครงการต่าง ๆ โดยพิจารณาตามความสามารถและความเหมาะสม เพื่อให้มีการนำโครงการลงสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4) จากปัญหาที่ชุมชนขาดความเข้าใจการทำงานของเทศบาล เทศบาลควรแจ้งข้อมูลความคืบหน้าการดำเนินโครงการต่างๆ ให้ชุมชนทราบอย่างต่อเนื่องด้วยสื่อทุกช่องทางอย่างสม่ำเสมอ

5) ให้ผู้นำชุมชนเข้ามาเป็นกรรมการประเมินผลการทำงานของบุคลากรในเทศบาลเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารและร่วมพัฒนาการทำงานของบุคลากร

6) ผู้นำชุมชนควรชี้แจงการทำงานของเทศบาลให้ชุมชนรับรู้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือการแก้ไขปัญหาของชุมชน

### อภิปรายผลการประเมิน

#### 1. ผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในแต่ละยุทธศาสตร์ด้วยรูปแบบ CIPP MODEL

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.60 ซึ่งมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.20 รวมทั้งมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 81.10 และมีสถานภาพทางสังคมซึ่งอยู่ในส่วนภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 88.40

ภาพรวมของการประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินแผนอยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ ( $\bar{X} = 3.92$ )

การเปรียบเทียบผลการประเมินการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในรายละเอียดแต่ละด้านของแต่ละยุทธศาสตร์ พบว่า ด้านบริบทแวดล้อมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ( $\bar{X} = 3.99$ ) โดยเรียงตามลำดับของรายละเอียดแต่ละด้าน คือ ด้านกระบวนการดำเนินการ ด้านผลผลิตและด้านปัจจัยนำเข้า ( $\bar{X} = 3.97$ ), ( $\bar{X} = 3.90$ ) และ ( $\bar{X} = 3.83$ )

#### ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคม

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคม ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.80$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคมมีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วม

ร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.10$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.07$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 3.96$ ), “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 3.96$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.95$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.13$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.07$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.05$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.07$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “การรู้จักและยอมรับในชื่อเสียงเทศบาลตำบลเวียงพางคำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ( $\bar{X} = 3.96$ )

จากผลการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านคนและสังคม พบว่า ภาพรวมของยุทธศาสตร์ที่ 1 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.80$ ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้บริหาร ข้าราชการประจำและตัวแทนผู้บริหารในชุมชนที่เข้ามาบริหารนโยบายในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเวียงพางคำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านคนและสังคมในทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ โดยจะเห็นได้จากแผนการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลเวียงพางคำได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2557 ในยุทธศาสตร์ด้านนี้สูงเป็นอันดับสอง จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ โดยรองจากยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมือง การปกครองและการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกหมู่บ้าน โดยมุ่งเน้นติดอาวุธทางปัญญาควบคู่ไปกับการส่งเสริมสุขภาพอนามัย รวมทั้งการจัดสวัสดิการที่ดีเพื่อชุมชน ตลอดจนการเปิดโลกทัศน์และประสบการณ์ตรงให้กับประชาชนได้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีบนพื้นฐานการสร้างลักษณะนิสัยที่ให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้าน



ข้อสังเกตที่คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารและรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ รวมทั้งจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน พบว่า โครงการและกิจกรรมที่จัดสรรให้แต่ละหมู่บ้าน มีจำนวนกิจกรรมจำนวนมาก (138 กิจกรรม) คิดเป็นร้อยละ 59.48 ทำให้งบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละกิจกรรมมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 23.10 และมีการดำเนินการเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี 2557 แต่ผลสำเร็จที่ได้รับเป็นการดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นตามกรอบงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนดนั้น ดังนั้น จึงทำให้ส่งผลต่อผลผลิตและผลลัพธ์ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกที่เป็นรูปธรรมมากนัก เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางด้านสุขอนามัยของแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน ขาดความต่อเนื่อง ยั่งยืนและไม่สามารถถอดบทเรียนความสำเร็จทางด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีได้ ดังนั้น คณะผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องนำปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวมาทบทวนเพื่อหามาตรการป้องกันและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพต่อไปในการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในปีถัดไป

## ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบ

ผลการประเมินการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบ มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.05$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.00$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.98$ ) และ “คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 3.97$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.13$ ), “การ

ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.04$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.07$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.03$ ) และ “การรู้จักและยอมรับในชื่อเสียงเทศบาลตำบลเวียงพางคำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ( $\bar{X} = 3.99$ )

จากผลการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบ พบว่า ภาพรวมของยุทธศาสตร์ที่ 2 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้บริหาร ข้าราชการประจำและผู้บริหารในฐานสมาชิกสภาเทศบาลเวียงพางคำ ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการรักษาความมั่นคงและความสงบในเขตชุมชนเมืองและในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านในรูปแบบและลักษณะการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมทั้งการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เนื่องจากเป็นเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองและเป็นแหล่งท่องเที่ยว จึงทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอแม่สายจำนวนมาก ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปี 2557 ในยุทธศาสตร์ด้านนี้สูงเป็นอันดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 1.94 จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อมาตรการป้องกันมากกว่าแก้ไขเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในทุกหมู่บ้านและประชาชนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยวของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายเป็นหลัก เช่น โครงการรณรงค์ลดอุบัติเหตุช่วงเทศกาลวันขึ้นปีใหม่และวันสงกรานต์ เป็นต้น

ข้อสังเกตที่คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารและรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ รวมทั้งจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน พบว่า โครงการและกิจกรรมที่จัดสรรให้เป็นลักษณะองค์รวมเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของส่วนรวมเป็นหลัก คือ การใช้และได้รับประโยชน์ร่วมกันเพื่อประชาชนส่วนใหญ่ในสังคม จึงมีจำนวนกิจกรรมไม่มากนัก และเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นประจำทุกปีและมีการดำเนินการเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี 2557

### ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.06$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 3.98$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความพร้อมในการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.97$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 3.95$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.13$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.04$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.04$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.03$ ) และ “การรู้จักและยอมรับในชื่อเสียงเทศบาลตำบลเวียงพางคำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ( $\bar{X} = 3.98$ )

จากผลการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ภาพรวมของยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้บริหาร ข้าราชการประจำและตัวแทนผู้บริหารในชุมชนที่เข้ามาบริหารนโยบายในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลเวียงพางคำให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ แต่ในทางตรงกันข้ามประชาชนส่วนใหญ่จะพึงพอใจต่อโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นสิ่งที่มองเห็นเป็นรูปธรรมจับต้องได้ เช่น ถนน หนทาง ไฟฟ้าและน้ำประปา เป็นต้น ดังนั้นแผนการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลเวียงพางคำได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2557 ในยุทธศาสตร์ด้านนี้ จึงอยู่ในอันดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 7.33 จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกหมู่บ้าน โดยมุ่งเน้นการสร้างทักษะ

ความรู้ การสร้างงาน สร้างรายได้ให้เกิดการกระจายอย่างทั่วถึงทุกหมู่บ้านเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านอย่างแท้จริง

ข้อสังเกตที่คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารและรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ รวมทั้งจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน พบว่า โครงการและกิจกรรมที่จัดสรรให้แต่ละหมู่บ้าน มีจำนวนกิจกรรมน้อย (17 กิจกรรม) ทำให้งบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละกิจกรรมมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.40 และมีการดำเนินการเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี 2557 แต่ผลสำเร็จที่ได้รับเป็นการดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นตามกรอบงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนดนั้น ดังนั้น จึงทำให้ส่งผลต่อผลผลิตและผลลัพธ์ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกที่เป็นรูปธรรมมากนัก เช่น การสร้างรายได้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ขาดความต่อเนื่อง ยั่งยืนและไม่สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังค้นพบปรากฏการณ์ใหม่ในบางชุมชน คือ หมู่ที่ 1 แม่สาย ที่ประชาชนในหมู่บ้านให้ความสำคัญกับโครงการและกิจกรรมที่เทศบาลตำบลเวียงพางคำจัดสรรงบประมาณมาให้ดำเนินการ แต่เห็นความสำคัญของปากท้องของตนเองมากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากหมู่บ้านนี้ตั้งอยู่ในเขตที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว จึงทำให้ประชาชนในหมู่บ้านแห่งนี้มีโอกาสไปสร้างงานและสร้างรายได้ด้วยการไปประกอบอาชีพหลักและเสริมที่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่า ดังนั้น คณะผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะต้องนำปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวมาทบทวนเพื่อหามาตรการป้องกันและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพต่อไปในการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในปีถัดไป

#### ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.11$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.07$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.06$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะกรรมการในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.10$ ), “คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 4.02$ ) และ “ผู้บริหารและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.02$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.01$ ), “มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ” ( $\bar{X} = 4.01$ ), “การดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนของโครงการที่กำหนดไว้” ( $\bar{X} = 4.00$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.10$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.04$ ) และ “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.04$ )

จากผลการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ภาพรวมของยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐาน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้บริหาร ข้าราชการประจำและตัวแทนผู้บริหารในชุมชนที่เข้ามาบริหารนโยบายในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเวียงพางคำให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์นี้เป็นอันดับที่ 3 จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ เพราะว่า การพัฒนาด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานในทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วและเป็นที่ประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่พึงพอใจต่อโครงสร้างพื้นฐานมากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่มองเห็นเป็นรูปธรรมจับต้องได้ เช่น ถนน หนทาง ไฟฟ้าและน้ำประปา เป็นต้น ดังนั้นแผนการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลเวียงพางคำได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2557 ในยุทธศาสตร์ด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 16.39 แต่มีจำนวนโครงการและกิจกรรมจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.60 เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานแต่ละโครงการเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ถาวร จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณแต่ละโครงการจำนวนมาก และยังต้องขึ้นอยู่กับกระแสการผันผวนทางเศรษฐกิจด้วย ส่งผลให้ค่าวัสดุอุปกรณ์การปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีงบประมาณสูงตามไปด้วย นอกจากนั้นโครงการต่างๆ ของยุทธศาสตร์นี้เป็นความความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านอย่างแท้จริงและมาจากกระบวนการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง

ข้อสังเกตที่คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารและรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ รวมทั้งจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน พบว่า โครงการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละหมู่บ้านที่เทศบาลตำบลเวียงพางคำได้เข้าไปปรับปรุงและพัฒนาในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่ง

ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครอบคลุมทุกพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้านแล้ว จึงส่งผลให้ผู้บริหารเทศบาลตำบลเวียงพางคำไปให้ความสำคัญเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาคนและสังคมเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นของเทศบาลเวียงพางคำ ได้นำผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาปรับปรุงและพัฒนา รวมทั้งประเมินผลทั้งผลลัพธ์ ผลผลิตและผลกระทบมาสู่การแก้ไขและกำหนดนโยบายและมาตรการรองรับเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปแล้วนำไปบรรจุในการพัฒนาแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในปีถัดไป

#### ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การประเมินผลการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.04$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะทำงานในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “คณะทำงานและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 4.02$ ) และ “ผู้บริหารและคณะทำงานผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.01$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การปฏิบัติงานของคณะทำงานและเทศบาลมีการขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมไปสู่ชุมชนให้ครบถ้วน” ( $\bar{X} = 4.02$ ), “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.02$ ), “มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ” ( $\bar{X} = 4.01$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของโครงการ ฯ” ( $\bar{X} = 3.96$ )

จากผลการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า ภาพรวมของยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้บริหาร ข้าราชการประจำและตัวแทนผู้บริหารในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลเวียงพางคำให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์นี้เป็นอันดับที่ 4 จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ เพราะว่า หมู่บ้านทั้ง 10 หมู่บ้านที่ตั้งในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ มีพื้นที่ทั้งที่เป็นพื้นราบและภูเขาล้อมรอบเต็มไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ หนึ่งเดียวกัน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในแต่ละหมู่บ้านก็มีความหลากหลายและแตกต่างชาติพันธุ์ โดยชนเผ่าที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มักมีการทำไร่เลื่อนลอย ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความยั่งยืนในการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น แผนการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลเวียงพางคำได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2557 ในยุทธศาสตร์ด้านนี้ จึงมีจำนวนไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 3.65 แต่มีจำนวนโครงการและกิจกรรมที่เป็นลักษณะต่อเนื่องเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบเป็นประจำทุกปี รวมทั้งยังเป็นกิจกรรมในลักษณะปลูกจิตสำนึกร่วมของคนในชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ตราบนานเท่านาน นอกจากนั้นยังมีการขยายแนวร่วมไปยังเยาวชนให้เกิดความตระหนัก รักและหวงแหนสมบัติของชาติให้คงอยู่ต่อไป

#### ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี

ผลการประเมินการบริหารจัดการแผนพัฒนาสามปี (2557-2559) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ของยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี ในภาพรวม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ )

หากพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

**ด้านบริบทแวดล้อม** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาในชุมชนได้จริง” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์แต่ละด้านตามแผนพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของเจ้าหน้าที่และประชาชน” ( $\bar{X} = 4.05$ )

**ด้านปัจจัยนำเข้า** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “คณะกรรมการในการดำเนินโครงการมีความรู้และมีความสามารถเหมาะสม” ( $\bar{X} = 4.09$ ), “คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ” ( $\bar{X} = 4.02$ ) และ “ผู้บริหารและคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ มีความสามารถดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.02$ )

**ด้านกระบวนการ** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “มีการกำกับ ติดตาม ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ” ( $\bar{X} = 4.05$ ), “การประชาสัมพันธ์โครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้านมีการกระจายและครอบคลุมอย่างทั่วถึง” ( $\bar{X} = 4.00$ ), “จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการยุทธศาสตร์แต่ละด้าน” ( $\bar{X} = 4.00$ )

**ด้านผลผลิต** พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ “การสร้างการยอมรับและพัฒนาภาพลักษณ์ของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ” ( $\bar{X} = 4.08$ ), “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจในโครงการฯ” ( $\bar{X} = 4.05$ ) และ “ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของโครงการฯ” ( $\bar{X} = 3.96$ )

จากผลการประเมินของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี พบว่า ภาพรวมของยุทธศาสตร์ที่ 6 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะผู้บริหารทั้งที่ข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองท้องถิ่นในฐานะสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ รวมทั้งประชาชนให้ความสำคัญต่อการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี โดยจะเห็นได้จากแผนการจัดสรรงบประมาณของเทศบาลตำบลเวียงพางคำได้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี 2557 ในยุทธศาสตร์ด้านนี้สูงเป็นอันดับหนึ่ง จากทั้งหมด 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการที่ดีและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีเพื่อสร้างประสิทธิภาพและมาตรฐานในการให้บริการประชาชนและผู้มาติดต่อขอใช้บริการที่เวียงพางคำบนพื้นฐานความเท่าเทียมและเสมอภาพ รวมทั้งความซื่อสัตย์ยุติธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และบริการ โดยการประยุกต์ใช้สื่อ ICT มาสู่การบริการประชาชนที่ดี ดังนั้น จะเห็นได้ว่าโครงการและกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพและการปฏิบัติงานทั้งของคณะผู้บริหารและบุคลากรท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชนต่อไป

ข้อสังเกตที่คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเอกสารและรายงานผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงพางคำ รวมทั้งจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน พบว่า โครงการและกิจกรรมที่จัดสรรให้กับยุทธศาสตร์ที่ 6 นี้ จะต้องมีการตรวจติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบเพื่อให้เกิดความยั่งยืน หากโครงการหรือกิจกรรมปฏิบัติจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดีและมีการปฏิบัติจนเป็นระบบที่มี



ประสิทธิภาพแล้ว จะได้นำงบประมาณไปจัดสรรให้กับโครงการที่ต้องเร่งดำเนินการ เช่น เรื่องปากท้องและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน การส่งเสริมการสร้างงาน สร้างรายได้และนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชนต่อไป หากจะพิจารณาจากจำนวนกิจกรรมมีเพียง 44 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 18.97 แต่เทศบาลตำบลเวียงพางคำจัดสรรงบประมาณให้สูงมาก คิดเป็นร้อยละ 46.34 จากจำนวนงบประมาณทั้งหมด (48,145.575 ล้านบาท) ซึ่งโครงการต่างๆ มีการดำเนินงานเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี 2557

### **ความพึงพอใจในภาพรวมต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557**

ความพึงพอใจในภาพรวมต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปีงบประมาณ 2557 ในภาพรวม พบว่า ภาครัฐและท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.34$ ) สำหรับภาคภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.74$ )

หากพิจารณาในรายชื่อของความพึงพอใจของภาครัฐและท้องถิ่น พบว่า มีความพึงพอใจต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

สำหรับความพึงพอใจของภาคภาคีเครือข่าย พบว่า มีความพึงพอใจต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำอยู่ในระดับมากทุกข้อ

จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ประจำปี 2557 ในภาพรวมทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ พบว่า ภาครัฐและท้องถิ่นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนภาคภาคีเครือข่ายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการ/กิจกรรมส่วนใหญ่มาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านที่ได้จัดทำประชาพิจารณ์บนพื้นฐานความต้องการที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้น โครงการทุกโครงการที่ผ่านการประชาพิจารณ์จากประชาชนแต่ละหมู่บ้านแล้ว ก็จะถูกบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลตำบล 3 ปี ซึ่งจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเทศบาลตำบลเวียงพางคำมีการกระจายการทำงานไปยังท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นเรียนรู้การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานของรัฐและเทศบาลตำบลเวียงพางคำ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักและมีความรู้สึกร่วมในชุมชนของตนเอง

### **ข้อเสนอแนะในการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำครั้งต่อไป**

1. ควรมีการประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในแต่ละปีงบประมาณ ตลอดทั้งปี ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 2 ช่วงๆ ละ 6 เดือน โดยนำไปบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำ ในยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหารจัดการที่ดี
2. ควรมีการเปรียบเทียบความคุ้มค่าและผลการดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ทั้งในด้านคน งบประมาณ และงาน เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพางคำในปีถัดไป
3. ควรมีการถอดบทเรียนความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมในแต่ละยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่การต่อยอดเชิงคุณค่าและมูลค่าเพิ่มในท้องถิ่น
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของหมู่บ้านหรือชุมชนที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจหรือแหล่งท่องเที่ยว เช่น หมู่ 1 แม่สาย
5. ควรมีการศึกษาแนวทางส่งเสริมหรือสนับสนุนหมู่บ้านต้นแบบเกี่ยวกับการสร้างองค์ความรู้ สร้างงาน สร้างรายได้บนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง